

Voor jou en jou alleen

DE SONNETTEN
VAN SHAKESPEARE

*Vertaald door
Frans van Deursen*

Uitgeverij Van Oorschot
Amsterdam

Een levende
kopie

I

De mooiste wezens smeekt men: plant je voort!
Laat schoonheids roos niet sterven met de dood
maar, uitgebloeid en door de tijd vermoord,
zijn luister achterlaten in de loot.
Maar jij, de appel van je eigen oog,
jij stookt je levensvuur met eigenwaan.
Wat sappig is en vruchtbaar maal je droog,
als vijand van je eigen voortbestaan.
Jij, vol van jeugd en 's werelds nieuw geluid
en vele fonkelnieuwe lentes waard,
blijft in je knop begraven, bot niet uit
en, gierig jong, verspilt omdat je spaart.
Jij, veelvraat, snoept ons wat ons toekomt af
als jij je schoonheid meeneemt in het graf.

2

Als jij door veertig winters bent belaagd,
het ploegmes door jouw veld van schoonheid sneed,
is wat je nu nog zo pronkzuchtig draagt
– de mantel van je jeugd – een mottig kleed.
Vraagt men dan waar je schat begraven ligt,
al die viriele rijkdom van weleer,
en jij zegt ‘in mijn afgeleefd gezicht’,
dan is dat godgeklaagd en loze eer.
Hoe prijzenswaardig zou het zijn als jij
kon antwoorden ‘mijn schat, dat is mijn kind
en wat ik heb verzuimd vereffent hij’;
een telg in wie jouw schoonheid herbegint.
Opnieuw geboren, ook al ben je oud,
jouw bloed in hem nog warm, in jou al koud.

4

Verknoeide jeugd, waar gaat je schoonheid heen
als jij alleen je eigen bed besmeurt?

De gaven der natuur zijn slechts te leen
en vallen de vrijgevigen te beurt.

Dus, mooie vrek, waarom die gift misbruikt,
die weelde die ze jou te geven laat?

Jij vruchteloze woekeraar, jij fnuikt
die rijkdom voor een leven zonder baat?

Als jij alleen maar met jezelf verkeert
ontfutsel je je zoete zelf je vuur.

Hoe geef je als het leven je kwiteert
toereikend rekenschap aan de natuur?

Als jij je schoonheid meeneemt in je kist
blijft ze onnut en wordt ze uitgewist.

8

Jij bent muziek maar kunt muziek niet lijden?
Vreugd moet vreugd niet bevechten, zoet zoekt zoet.
Waarom ontstemd door wat juist kan verblijden?
Waarom plezier met droefenis begroet?
Jij, die de schoonheid van het rein akkoord,
het huwelijk van klanken niet erkent,
in elk duet een stil verwijten hoort,
bespeelt alleen je eigen instrument.
Pas als een snaar vibreert met andere snaren,
met zuiver spel de harmonie vergroot,
als zij als één gezin hun stemmen paren
weerklinkt één toon, één wonderschone noot.
Hun woordloos lied, veelstemmig en toch één,
het zingt je toe: 'Alleen is maar alleen.'

II

Zo snel je luwt, zo snel laai je weer op
in hem die krijgt wat jij ooit af moet leggen;
voed, jong van bloed, een nieuwe hartenklop
voor als je straks je jeugd vaarwel moet zeggen.
Hierin ligt schoonheid, wijsheid, rijke bloei,
de rest is waanzin, kou en grijs verval;
als ieder denkt als jij dan stokt de groei,
vergaat de tijd en eindigt het heeal.
Laat hen die niet gemaakt zijn voor de teelt
hun grove trekken voeren aan de maden;
jij bent door de natuur royaal bedeed,
en moet ook gul in al die gulheid baden.
Zij sneed uit jou de mal en eist haar loon:
een levende kopie, geen dood sjabloon.

I4

De sterren lezen doe ik niet, hoewel
ik zeker weet heb van astrologie.
Niet dat ik voor- of tegenspoed voorspel
of schaarste, plaag, of rijke oogst voorzie.
De toekomst ken ik pas als zij geschiedt,
en niemand kan ik wijzen op zwaar weer,
een prins succes beloven kan ik niet,
't orakel daalt niet uit de hemel neer.
Mijn kennis, daar heb ik jouw ogen voor;
ik lees in hun bestendig sterrenlicht
'de ware schoonheid leeft voor altijd door
als jij je tot het vaderschap verplicht'.
Want ik voorzeg: ooit loopt je leven af
en vindt de ware schoonheid ook haar graf.

Van alles
het begin

Natuur heeft jou tot vrouwelijk schoon verheven,
mijn heer en meesteres, ik min je vurig.
Heeft jou een teder vrouwenhart gegeven,
maar meer oprecht en minder wispelturig.
Een klare blik (geen ogen die vals rollen),
verguldt elk voorwerp dat hij weet te vangen.
Een man van vlees en bloed, een man ten volle,
waar man én vrouw hartgrondig naar verlangen.
Als vrouw, zo wou natuur je eerst creëren,
maar 't resultaat betoverde haar zinnen.
Ze wrocht iets waardoor ik je moet ontberen,
iets extra's waar ik niets mee mag beginnen.
Een jongeheer, door elke vrouw aanbeden,
Ik heb je hart, hun rest je lijf en leden.